

Брюксел, 1.10.2019 г.  
SWD(2019) 353 final

**РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА**

**ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО**

*придружаващ*

**РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА за определяне на изисквания за екопроектиране на хладилни уреди с функция за директна продажба съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета**

**и**

**ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на енергийното етикетиране на хладилни уреди с функция за директна продажба**

{C(2019) 1815 final} - {C(2019) 2127 final} - {SEC(2019) 338 final} -  
{SWD(2019) 352 final}

| Кратко обобщение                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Оценка на въздействието на въвеждането на изисквания за екопроектиране и енергийно етикетиране за хладилни уреди с функция за директна продажба.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| А. Необходимост от действие                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Защо? Какъв е разглежданият проблем?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p>Хладилните уреди с функция за директна продажба (напр. шкафове за супермаркети, охладители за напитки, малки фризери за сладолед, витрини за сладолед и автомати за продажби) са от ключово значение за осигуряване на запазване на качеството на храните във веригата на хранителните продукти в Съюза, и в допълнение да предостави на потребителите други трайни хранителни продукти, напр. напитки, които обикновено се консумират при температури, по-ниски от околната температура. При изпълнението на тази функция обаче, уредите стават значителни потребители на енергия и приносители към емисиите на парников газ, с годишно потребление от около 65 TWh в ЕС-28, съответстващо на около 0,46 % от общото потребление на крайна енергия в ЕС.</p> <p>Броят в ЕС-28 се очаква да се увеличи от 14 милиона единици през 2013 г. на 17 милиона единици през 2030 г.</p> <p>Енергопотреблението през фазата на използването представлява 80 % от общото енергопотребление на продукта. Много уреди се използват 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата.</p> <p>Съществува значителен потенциал за икономически обосновани икономии и екологично подобрене за тази продуктова група. Тези икономии обаче ще останат неоползотворени, тъй като:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>(1) не съществува законодателство на ЕС, което конкретно да се занимава с енергопотреблението на хладилните уреди с функция за директна продажба;</li> <li>(2) наличната информация за енергопотреблението на продуктите е ограничена;</li> <li>(3) решенията за закупуване не се основават систематично на разходите през жизнения цикъл на продукта;</li> <li>(4) съществува разминаване в стимулите в случаите, в които купувачът на уреда не е крайният потребител, например при малките шкафове за сладолед, охладителите за напитки и автоматите за продажби, монтирани в супермаркети, квартални магазини, летища, гари, спортни клубове и др. от производителя на дадена марка храни или напитки.</li> </ol> |
| <b>Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Намаляване на средното енергопотребление на търговските хладилни шкафове. Допълнително намаляване на емисиите на ПГ, които за търговските хладилни уреди са свързани главно с енергопотреблението, но също така и с изтичането на хладилен агент. Насърчаване на енергийната ефективност, насърчаване на иновациите и на намаляването на енергийната зависимост;</p> <p>Насърчаване на енергийната ефективност като принос за сигурността на енергийните доставки в рамките на целта на Общността за намаляване с 20 % на енергопотреблението в ЕС до 2020 г.</p> <p>Специфичните изисквания за края на жизнения цикъл се очаква да отговорят на сегашните несъвършенства при демонтажа на шкафовете и изпълнението на целите на Директивата за ООЕО.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Каква е добавената стойност от действие на равнището на ЕС?</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Налице е ясен неизползван потенциал за подобрене на енергийната ефективност на шкафовете, които се продават понастоящем, и които се очакват на пазара през следващите години. Ако не се предприемат допълнителни конкретни мерки за търговските хладилни шкафове, преминаването на пазара към по-ефективни уреди ще става много бавно, като отрицателните въздействия върху здравето и околната среда ще продължат да съществуват при положение, че лесно могат да бъдат избегнати.</p> <p>Необходимо е действие на равнище ЕС, тъй като това отсъствие на хармонизирано конкретно регулиране в ЕС поражда риск отделните изисквания за енергийна ефективност, определени от държавите членки, да възпрепятстват функционирането на вътрешния пазар на ЕС. Директивата за екопроектирането (по-специално член 16), чието правно основание, произтичащо от Договора, е целта за постигане на вътрешния пазар, и директивата за енергийното етикетиране (член 1) предоставят на Европейската комисия правното основание да приема мерки за изпълнение, с които да се намали енергопотреблението на търговските хладилни шкафове и да се насочат потребителите към най-ефективните уреди.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Б. Решения                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

**Какви законодателни и незаконодателни варианти на политиката са разгледани? Има ли предпочитан вариант? Защо?**

Обсъдени са следните варианти на политиката:

0. Базов сценарий: никакви действия
1. Саморегулиране/доброволно споразумение: отрасълът определя собствени, незадължителни правила.
2. Само екопроектиране: въведено е само законодателство за екопроектиране.
3. Само енергийно етикетирание: въведено е само законодателство за енергийно етикетирание.
4. Енергийно етикетирание и екопроектиране на 3 етапа: комбинация от варианти 2 и 3, като изискванията за екопроектиране стават по-строги в три етапа.
5. Енергийно етикетирание и екопроектиране на 2 етапа: комбинация от варианти 2 и 3, като изискванията за екопроектиране стават по-строги в два етапа. Този вариант е разделен допълнително на вариант 5.1 и вариант 5.2, като във вариант 5.2 се прави разлика между свързани към електроразпределителната мрежа и отдалечени шкафове за супермаркети. Предпочетеният вариант е вариант 5.2.

Варианти 1, 2 и 3 бяха отхвърлени на ранен етап и повече не са оценявани.

**Кой подкрепя отделните варианти?**

Сценариите бяха обсъдени на заседанието на Консултативния форум, състояло се на 2 юли 2014 г.

Според НПО и държавите членки праговете във вариант 4 не са достатъчно строги, като техните предпочитания са за вариант 5. От отрасъла не коментираха нивото на амбиция на изискванията за енергийна ефективност.

Предпочитанията на Австрия, Нидерландия и Обединеното кралство, ЕПЕЕ и EuroCommerce са за два етапа (вариант 5), а на НПО и на Германия са за три етапа (вариант 4). Преразглеждането се извършва след последния етап (вариант 5), като това беше подкрепено от повечето заинтересовани страни, само EVA поиска бърза преразглеждане с оглед на публикуването на нов стандарт за изпитване.

Повечето държави членки и НПО са в подкрепа на функционалния подход (варианти 4 и 5), докато отрасълът е на мнение, че той не обхваща разнообразието на продуктите на пазара. Отрасълът и някои държави членки са в полза на това да се прави разлика между свързаните към електрическата мрежа и отдалечените шкафове (вариант 5.2).

Аргументите в полза на предлагането на изисквания за края на жизнения цикъл (варианти 4 и 5) в огромна степен се приемат от държавите членки и НПО, като само EFCЕМ беше против такива изисквания.

Повечето държави членки поискаха единна структура на класовете за енергийно етикетирание за всички различни уреди (варианти 4 и 5), т.е. сегмента на супермаркетите, охладителите за напитки, малки фризери за сладолед и автомати за продажби. Преди Консултативния форум за различните типове уреди бяха предложени различни структури.

**В. Въздействие на предпочитания вариант**

**Какви са ползите от предпочитания вариант (а ако няма такъв, от основните варианти)?**

До 2030 г. вариант 5.2 ще даде следните резултати:

- премахването от пазара на най-малко ефективните модели е гарантирано;
- ефекта на полезно взаимодействие от тласкащото въздействие на изискванията за екопроектиране и дърпащото въздействие на работещата скала за етикетирание;
- в сравнение със сценария на продължаване на обичайната практика — икономии на електроенергия от 19 TWh/год., т.е. 0,83—1,3 % от целта на Комисията за 2030 г. за икономии в потреблението на крайна енергия, и намаляване на емисиите на ПГ със 7,4 MtCO<sub>2</sub>екв./год.;
- ясна правна рамка за продуктово проектиране, която оставя на производителите гъвкавост при постигането на нивата на енергийна ефективност;
- въпреки че цената на закупуване би могла да бъде по-висока, това ще бъде компенсирано в голяма степен от икономии на етапа на използване на продукта;
- икономии в годишните разходи се оценяват на 400 млн. евро през 2020 г. и на около 2,9 млрд.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>евро до 2030 г.;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• намаляване на разходите чрез икономии от мащаба от ефективни спрямо разходите технологии;</li> <li>• коригиране на провалите на пазара и правилно функциониране на вътрешния пазар;</li> <li>• производителите или търговците на дребно не са докладвали за значителна административна тежест;</li> <li>• спазва се конкретният мандат, даден на Комисията от държавите членки;</li> <li>• лоялна конкуренция чрез определяне на равни условия за конкуренция;</li> <li>• без отрицателно въздействие върху заетостта;</li> <li>• без идентифицирано отрицателно въздействие върху търговията.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>Какви са разходите за предпочетен вариант (ако няма такива, за основните варианти)?</b></p> <p>В краткосрочен план е вероятно производствените разходи да се увеличат, поради използването на по-ефективни компоненти като високоефективни вентилатори, високоефективни компресори, подобрена изолация и др. В допълнение, производителите отразяват в производствените разходи разходите за машини и за адаптиране на производствената линия, за обучение на персонала, изпитания/пилотни проекти, изпитване и др. Поради ефекта на икономии от мащаба, конкуренцията и по-големите продажби, се очаква, че разходите за компоненти и за самите шкафове ще намаляват в средно- и дългосрочен план, след въвеждането на изисквания за екопроектиране. В допълнение, въвеждането на минимални стандарти за енергийните характеристики и на енергийно етикетирание ще изисква по-систематично изпитване.</p> <p>Всички тези фактори до 2030 г. ще увеличат цената за придобиване на уредите с 0,4 млрд. евро в сравнение със сценария на обичайната практика. Въпреки това, тези допълнителни разходи на потребителите ще бъдат до голяма степен компенсирани от намаляване на текущите разходи с 2,7 млрд. евро.</p> <p>Не се очаква първоначалната по-висока цена на шкафовете да накара търговците на дребно да отложат инвестирането в нови по-енергийно ефективни съоръжения. Решенията за закупуване се вземат в контекста на голямо преоборудване или строителството на нови магазини, като в този случай цената на закупуване на хладилните уреди представлява малка част от общия бюджет и леко увеличение няма да забави вземането на решения.</p> |
| <p><b>Какви ще са последиците за предприятията, МСП и микропредприятията?</b></p> <p>Като цяло общите приходи от стопанска дейност ще се увеличат. Енергийното етикетирание и изискванията за екопроектиране, играят важна роля за промишлеността на ЕС, като ѝ позволяват да се отличи благодарение на качеството и иновациите.</p> <p>Предложената политика няма да засегне конкретно по-големите или по-малките производители, въпреки че производителите с широка гама продукти и/или с опит във високоефективните шкафове, и със собствени съоръжения за изпитване, ще имат пазарни предимства.</p> <p>Въздействието върху МСП е ограничено поради въвеждането на двуетапен подход с преходен първи етап, при който от пазара се премахват само ограничен брой уреди, и с втори по-строг етап, който се прилага 3 години след първия, за да се отчете цикълът на проектиране на търговските хладилни уреди. Това ще позволи въвеждането на строги изисквания, като в същото време се гарантира, че МСП имат достатъчно време за разработването на продукти, които отговарят на новите изисквания. Нещо повече, изчисляването на параметрите на базата на проект или екстраполиране от друг модел, или и двете, е разрешено. Това ще доведе до намаляване на тежестта от изпитването за дружествата без съоръжения за изпитване.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?</b></p> <p>Няма допълнително отражение върху националните бюджети/администрации, различно от посоченото по-горе.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>Ще има ли други значителни въздействия? Най-много 6 реда</b></p> <p>Двойният ефект и ефектът на полезно взаимодействие от изискванията за екопроектиране и енергийно етикетирание се проявяват по начин, който е справедлив за всички производители и ще стимулира конкуренцията и иновациите в областта на енергийната ефективност.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>Г. Последващи действия</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>Кога ще се извърши преглед на политиката?</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

Ще бъде включена клауза за преразглеждане, което да се извърши 5 години след приемането.